

Bruxelles, den 12. februar 2025
(OR. en)

5985/25

INST 33
POLGEN 4
AG 11

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	12. februar 2025
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2025) 45 final
Vedr.:	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET Kommissionens arbejdsprogram 2025 Fremad i fællesskab: En modigere, enklere og hurtigere Union

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 45 final.

Bilag: COM(2025) 45 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Strasbourg, den 11.2.2025
COM(2025) 45 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Kommissionens arbejdsprogram 2025

Fremad i fællesskab: En modigere, enklere og hurtigere Union

"Vores æras største udfordringer – fra sikkerhed til klimaændringer til konkurrenceevne – kan kun løses gennem en fælles indsats. På denne baggrund mener jeg, at Europa må vælge den bedste løsning: Sammenhold." – Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, den 18. juli 2024.

1. Hen imod et stærkt og forenet Europa

I en tid med stor ustabilitet og store forventninger hos europæerne vil de valg, vores Union træffer i år, sandsynligvis forme Europa i de kommende årtier. Dette afspejler både den ustabilitet og den usikkerhed, som Europa står over for, og som mange vælgere gav udtryk for, da et rekordstort antal vælgere mødte op for at afgive deres stemme ved valget til Europa-Parlamentet i juni. Dette fremmøde viser omfanget af de udfordringer, som vores generation står over for. Men det er også et tegn på, at en **modigere, enklere og hurtigere** Union – der udnytter sin størrelse, sin indflydelse og sine værdier – kan gøre en reel forskel i menneskers liv. Både ved at støtte dem i dag og ved at lægge grunden til en mere sikker, mere velstående og sundere fremtid for de kommende generationer.

Dette arbejdsprogram er udarbejdet på baggrund af en række **indbyrdes forbundne udfordringer**. Det er i lyset af den øgede økonomiske konkurrence og den øgede trussel mod den regelbaserede orden nødvendigt at styrke den europæiske økonomis konkurrenceevne. Da europæiske virksomheder i dag står over for en række udfordringer såsom illoyal konkurrence, høje energiomkostninger, mangel på arbejdskraft og kompetencer samt hindringer for adgangen til kapital, er vi nødt til at fjerne de strukturelle hindringer for EU's konkurrenceevne, hvis vi skal nå Europas langsigtede mål om at blive det første klimaneutrale kontinent senest i 2050. Virksomheder og borgere efterspørger desuden regler, der er lettere at anvende, og tiltag, der muliggør en hurtigere tilpasning.

Geopolitisk ustabilitet og Ruslands angrebskrig mod Ukraine har i væsentlig grad ændret Europas sikkerhedslandskab. Ulovlig migration er fortsat et problem, der giver anledning til bekymring, idet folk skal kunne have tillid til, at deres regeringer og institutioner kan håndtere situationen effektivt, samtidig med at det anerkendes, at der er behov for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft, også ved hjælp af arbejdskraftmigration. Klimaændringerne har en tydelig og stadigt mere alvorlig indvirkning på dagligdagen for borgere og virksomheder i hele Europa, hvilket understreges af de mange ekstreme vejrforhold, som vores kontinent har lidt under i de seneste år. Vores samfund skal styrkes og vores livskvalitet hele tiden opretholdes – lige fra vores fødevare- og energisikkerhed til vores natur. De kerneværdier, som vores Union bygger på, og dermed også vores demokrati, er under angreb, og der er klare beviser på omfattende udenlandsk indblanding.

Alt dette bekræfter, at de udfordringer, Europa står over for, er for store til, at vi kan håndtere dem hver for sig. Mulighederne er for store til, at vi kan udnytte dem alene. Kun en **stærk og forenet Union** kan sikre, at Europa fortsat leverer resultater hjemme og udnytter sin indflydelse og fremmer sine interesser i verden. En forenet Union beskytter vores europæiske værdier, fremmer demokrati, solidaritet og ligestilling og sikrer et socialt retfærdigt kontinent, hvor ingen lades i stikken.

Dette er drivkraften bag dette første arbejdsprogram for Kommissionens nye kollegium. Med udgangspunkt i de **politiske retningslinjer og de opgavebeskrivelser**, som Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, har sendt til hvert medlem af kollegiet, skitserer det de vigtigste initiativer, som Kommissionen agter at iværksætte i det første år af sin mandatperiode. Det fokuserer på resolute foranstaltninger, der skal styrke vores **sikkerhed, velstand og demokrati** og reagere på de spørgsmål, der betyder mest for europæerne. Det afspejler i overensstemmelse med både borgernes og virksomhedernes ønsker behovet for at gøre Europa **hurtigere og enklere** med hensyn til den måde, som vi handler og interagerer på, og for at sikre, at vores forslag har den hurtigst mulige virkning med hensyn til at støtte borgerne og styrke vores sociale markedsøkonomi.

Behovet for at sætte skub i investeringerne i vores prioriteter kommer til at præge hele kollegiets arbejde, og det vil i forslaget til et nyt langsigtet budget blive fastlagt, hvordan dette kan opnås. Vi vil tage skridt til at forberede en større Union og øge indsatsen for at støtte kandidatlandene i hele den meritbaserede proces hen imod deres tiltrædelse. Konflikten og uroen i den verden, vi kender i dag, har også øget bevidstheden om, at **en større Union er en stærkere Union**, der gør vores kontinent mere sikkert, vores marked mere konkurrencedygtigt og yderligere forankrer det europæiske demokrati.

2. Forenkling af regler og effektiv gennemførelse

EU har længe været et knudepunkt for industri og innovation med en særlig social markedsøkonomi. For at bidrage til at styrke konkurrenceevnen, velstanden og modstandsdygtigheden i EU er der i en meddelelse, der ledsager dette arbejdsprogram, præsenteret en **vision og værktøjer for en gennemførelses- og forenklingdagsorden**. Ved at skabe stærke partnerskaber med virksomheder og interessenter vil vi gennemgå udformningen og anvendelsen af vores lovgivning med det formål at strømline den og gennemføre politikkerne mere effektivt. Dette vil først og fremmest være til gavn for små og mellemstore virksomheder (SMV'er).

Dette arbejdsprogram indeholder et første sæt omnibusforslag, der forenkler en række forskellige retsakter, tillige med et rekordstort antal initiativer med en stærk forenklingdimension. Disse vil bidrage til at nå målet om at reducere de administrative byrder med mindst 25 % og mindst 35 % for så vidt angår SMV'er. Programmet omfatter også en årlig plan for evaluering og kvalitetskontrol, der skal sikre løbende forenkling og byrdereduktion.

De **omnibusforslag**, der vedtages efterfølgende, vedrører de prioriterede sektorer, som interessenterne har udpeget, og som der henvises til i Draghirapporten. De skal koncentrere indsatsen for at sikre sammenhæng, skabe momentum og dermed føre til den størst mulige forenkling, eftersom de håndterer virkningen af samspillet mellem de forskellige retsakter. Kommissionen vil navnlig foreslå en strømlining og forenkling af **bæredygtighedsrapporteringen, due diligence i forbindelse med bæredygtighed og taksonomi** og skabe en **ny kategori af små midcapselskaber** med tilpassede krav. Andre foranstaltninger tager sigte på at lette gennemførelsen af **InvestEU-programmet og Den**

Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, bl.a. ved at forenkle rapporteringen og fremme investeringerne.

Vi vil fremskynde vores indsats for at opnå et digitalt lovgivningsmiljø og foreslå, at **ineffektive krav til papirformater** i produktlovgivningen fjernes, og at der skabes synergi og konsekvens med hensyn til **databeskyttelses- og cybersikkerhedsreglerne**. De **forenklingsforanstaltninger, der vedrører den fælles landbrugspolitik** og andre politikområder, der påvirker landbrugerne, kommer til at tage fat på de grundlæggende årsager til kompleksiteten og de administrative byrder, der påhviler de nationale forvaltninger og landbrugerne. Det vil blive undersøgt, om det er muligt at fremsætte yderligere forslag til forenkling, herunder eventuelt et omnibusforslag på forsvarsområdet med henblik på at bidrage til at nå de investeringsmål, der bliver fastsat i hvidbogen, og for at give innovative virksomheder mulighed for at blomstre.

Ud over omnibusforslagene er der en række andre initiativer, der har til formål at forenkle lovgivningen for at strømline tilladelses- og godkendelsesprocedurerne og rapporteringskravene og gøre det lettere at investere i Europa. Dette omfatter f.eks. **retsakten om fremskyndelse af industriel dekarbonisering**, der skal støtte energiintensive industrier.

Den **årlige plan for evaluering og kvalitetskontrol** giver os en anledning til at kaste et kritisk blik på mulighederne for at forenkle, konsolidere og kodificere gældende EU-ret og afsøge mulighederne for at reducere omkostningerne som led i vores stresstest. Evalueringen af programmerne og midlerne i den flerårige finansielle ramme er ligeledes en anledning til at vurdere, hvordan de byrder, der er forbundet med EU's finansielle programmer, kan reduceres.

Ud over forenkling er en **effektiv gennemførelse af EU's love og politikker afgørende** for at sikre, at de fungerer korrekt. Kommissionen vil i samarbejde med Europa-Parlamentet, Rådet, medlemsstaternes myndigheder på alle niveauer og interessenterne tage fat på overregulering, forenkle reglerne og gennemføre politikkerne mere effektivt. Dette vil kræve, at **alle institutioner engagerer sig helhjertet i en ambitiøs gennemførelses- og forenklingsdagsorden**.

For at fremme en følelse af **fælles ejerskab hos alle institutioner** med henblik på at opnå en bedre gennemførelse af regler og politikker vil hver kommissær forelægge det relevante udvalg i Europa-Parlamentet og den relevante rådssammensætning en årlig statusrapport om håndhævelse og gennemførelse.

Inddragelse af interessenter og fagfolk vil være en hjørnesten i Kommissionens tilgang til en vellykket gennemførelse af EU-reglerne. Regelmæssige **gennemførelsesdialoger** mellem kommissærer og interessenter vil give mulighed for at vurdere fremskridt, udpege områder, der kræver opmærksomhed, og indsamle feedback om, hvad der fungerer, og hvad der ikke fungerer.

Hvis de forebyggende foranstaltninger og samarbejdet med medlemsstaterne er utilstrækkeligt til at undgå en overtrædelse af EU-retten, vil Kommissionen fortsat **stå fast på at indlede traktatbrudsprocedurer**. Med over 1 500 igangværende traktatbrudssager er dette arbejde

fortsat afgørende for at sikre ensartet anvendelse og håndhævelse af EU-retten i alle medlemsstaterne.

3. Realisering af vores plan for europæisk styrke og enhed

3.1. En ny plan for bæredygtig velstand og konkurrenceevne i Europa

Europa har længe været et centrum for industri, innovation og iværksætteri, og vi kan være stolte over at have forskere og universiteter i verdensklasse, blomstrende små virksomheder og en stabil retlig ramme. Det globale kapløb om at opnå klimaneutralitet og gå forrest i udviklingen af de teknologier, der vil forme den globale økonomi i de kommende årtier, byder imidlertid på store udfordringer. Strukturelle problemer hæmmer fortsat Europas konkurrenceevne, da virksomhederne står over for et ustabilt globalt miljø, der er kendetegnet ved illoyal konkurrence, skrøbelige forsyningskæder, stigende energiomkostninger, mangel på arbejdskraft og kompetencer og begrænset adgang til kapital. Vi vil imødegå disse udfordringer ved hjælp af **konkurrenceevnekompasset**, der i hele mandatperioden bliver retningsgivende for vores indsats for at styrke Europas konkurrenceevne, hvilket er en topprioritet for denne Kommission.

EU's indre marked kommer til at spille en central rolle for vores fremtidige konkurrenceevne. Det indre marked er et af EU's fornemste resultater, der fremmer den økonomiske vækst og gør dagligdagen lettere for europæiske virksomheder og forbrugere. Med **strategien for det indre marked** har vi til hensigt at fremlægge en ny horisontal strategi for et moderniseret indre marked. Strategien skal udstikke en klar kurs for, hvordan vi yderligere kan lette leveringen af varer og tjenesteydelser på tværs af grænserne. Det skal i forbindelse med strategien også undersøges, om de eksisterende regler gennemføres fuldt ud, og hvilke hindringer der kan fjernes med henblik på at styrke konkurrencedygtige EU-virksomheders potentiale. Et stærkt indre marked forudsætter også retfærdig og effektiv arbejdskraftmobilitet i hele Unionen. Samtidig vil en tidlig og gradvis integration af kandidatlandene i dele af det indre marked styrke de europæiske værdikæder og lette konvergensprocessen.

Vi vil navnlig med fokus på nystartede virksomheder og virksomheder i vækst arbejde på at løse de problemer, der påvirker **nystartede virksomheder og vækstvirksomheder i EU**, bl.a. adgang til finansiering og infrastruktur, adgang til nye markeder, indhentning af data og tiltrækning af det nødvendige talent. Dette arbejde skal bane vejen for en retsakt om innovation, som Kommissionen vil fremsætte forslag til senere i mandatperioden. For at støtte innovative virksomheder i at investere og drive virksomhed på det indre marked uden at skulle forholde sig til 27 forskellige retlige ordninger vil Kommissionen arbejde hen imod en 28. retlig ordning for at forenkle de gældende regler og mindske omkostningerne i tilfælde af konkurs, herunder alle relevante aspekter af selskabsret, insolvenslovgivning og arbejds- og skatteret.

Kernen i vores samarbejdsplan for dekarbonisering, bæredygtighed og konkurrenceevne er **aftalen om ren industri**. Dette initiativ skal indeholde en oversigt over de mest presserende kortsigtede strategier, der tager sigte på at støtte industrien og skabe optimale betingelser for, at den kan genvinde konkurrenceevnen og samtidig dekarbonisere. Dette vil hjælpe Europa

med at nå målene i den europæiske grønne pagt og samtidig forbedre adgangen til energi til overkommelige priser, skabe førende markeder og øge efterspørgslen efter og udbuddet af cirkulære materialer, produkter og tjenesteydelser samt styrke den økonomiske sikkerhed. Sideløbende hermed vil vi fremsætte forslag til en handlingsplan for at gøre energi mere økonomisk overkommelig for Europa og dermed give fremdrift til aftalen om ren industri. Vi har også til hensigt at udarbejde nye statsstøttebestemmelser for at fremskynde udrulningen af vedvarende energi, sætte skub i den industrielle dekarbonisering og sikre tilstrækkelig produktionskapacitet for ren teknologi. Vi vil desuden fremme investeringerne i ren energi, bl.a. ved at frigøre privat kapital.

Denne indsats vil blive knyttet til en lang række foranstaltninger vedrørende energiintegration, der imødekommer Europas behov for en opgraderet og digitaliseret netinfrastruktur med særlig fokus på elnettet. Det vil blive undersøgt, hvilke metoder der kan bruges til at dekarbonisere Europas opvarmnings- og kølingssystemer, og hvordan borgere og lokalsamfund kan inddrages som centrale deltagere i energiomstillingen. Vi vil også vedtage en **køreplan for ophør med import af russisk energi** for yderligere at mindske vores afhængighed af og fuldstændigt udfase al import af russisk energi. Kommissionen vil også fremlægge det vejledende kerneenergiprogram for 2025 samt en strategisk plan for den europæiske industrielle alliance om små modulære reaktorer for at fremskynde udbredelsen af sådanne små modulære reaktorer.

Som led i aftalen om ren industri vil det også være nødvendigt at gøre nøgleindustrier i Europa mere cirkulære og bæredygtige og samtidig lette forvaltningen og reducere efterlevelseseffekterne for at styrke konkurrenceevnen. Kemikalieindustripakken skal styrke EU-kemikalieindustriens konkurrenceevne og skabe en enklere ordning for registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier, ligesom den skal skabe klarhed om "evighedsstoffer". Den **målttede revision af EU's regler om kemikalier (REACH)** vil bidrage til at forenkle reglerne for kemikalieindustrien uden at gå på kompromis med sikkerheden og miljøbeskyttelsen.

For at lette den hårdt tiltrængte adgang til investeringer og finansieringsmuligheder er det hensigten, at **opsparings- og investeringsunionen** skal udgøre en vigtig model for foranstaltninger, der skal skabe et reelt indre kapitalmarked, der kan hjælpe finansielle institutioner med at opskalere og blive mere konkurrencedygtige på det globale marked og samtidig yde et vigtigt bidrag til at opfylde EU's finansieringsbehov, der er større end nogensinde. Dette vil omfatte en **revision af securitiseringsrammen**, der har til formål at stimulere den private finansiering og yderligere styrke konkurrenceevnen. Desuden vil vi med **værktøjet til koordinering af konkurrenceevnen**, der supplerer det europæiske semester, tilpasse reformer og investeringer, både private og offentlige og på nationalt plan såvel som på EU-plan, for bedre at kunne opfylde vores politiske prioriteter.

Aftalen om ren industri skal også gå hånd i hånd med et forslag om et **emissionsreduktionsmål på 90 % for 2040**, der skal nedfældes i vores **europæiske klimalov**. Forud for **COP30**-mødet, der skal afholdes i november 2025 i Belem i Brasilien, vil vi præsentere vores globale klima- og energivision.

Kommissionen vil undersøge, hvordan **europæisk biovidenskab** kan bidrage til at fremme innovation inden for bioteknologi, samle ressourcer, nedbryde lovgivningsmæssige hindringer, udnytte det fulde potentiale af data og kunstig intelligens (AI) og sætte skub i udbredelsen. Med udgangspunkt i denne knowhow vil en blomstrende bioøkonomi være afgørende for at bevare EU's industrielle lederskab og gøre vores industri modstandsdygtig over for de udfordringer, der følger af klimaændringer, tab af biodiversitet og forurening. Den **bioøkonomiske strategi** skal fremme cirkularitet og bæredygtighed inden for produktion, anvendelse og forbrug af biologiske ressourcer til fødevarer, materialer, energi og tjenesteydelser.

Rygraden i en blomstrende økonomi og en stærk industri vil være et velfungerende, fremtidssikret og bæredygtigt transportsystem, der gør det muligt at transportere produkter problemfrit ved hjælp af alle transportformer og på tværs af grænserne. Kommissionen vil fremlægge en **investeringsplan for bæredygtig transport**, dvs. en strategisk ramme til støtte for produktion og distribution af bæredygtige transportbrændstoffer. Investeringsplanen vil omfatte foranstaltninger til støtte for en fremskyndet udrulning af opladnings- og optankningsinfrastruktur og særlige grønne handels- og investeringspartnerskaber med tredjelande om vedvarende og kulstoffattige transportbrændstoffer.

Den vigtigste forudsætning for en blomstrende digital økonomi er pålidelig digital infrastruktur med høj kapacitet. **Retsakten om digitale net** har derfor til formål at skabe muligheder for drift af net og levering af tjenester på tværs af grænserne, styrke industriens konkurrenceevne og forbedre frekvenskoordineringen.

Sammen med bedre adgang til data, der understøttes af en **retsakt om udvikling af cloudtjenester og kunstig intelligens**, vil vi også bestræbe os på fuldt ud at udnytte de muligheder, som kunstig intelligens giver. Dette vil være formålet med handlingsplanen for et AI-kontinent, der omfatter **AI-fabrikker, der skal fremme konkurrencedygtige AI-økosystemer i Europa**, såvel som **strategien for anvendelse af kunstig intelligens**. Med **EU's strategi for kvanteteknologi**, som skal ledsages af en retsakt om kvanteteknologi, vil vi fastholde vores ledende globale rolle i denne kritiske sektor, beskytte strategiske aktiver og interesser såvel som vores autonomi og sikkerhed, ligesom vi vil undgå en situation med strategisk afhængighed af kilder uden for EU. Strategien vil bidrage til at opbygge vores egen kapacitet til at forske i og udvikle kvanteteknologi samt producere udstyr og systemer baseret herpå.

Med den **europæiske virksomhedstegnebog** vil vi forenkle udvekslingen mellem virksomheder og mellem virksomheder og myndigheder. Ud over at lette sikker dataudveksling vil virksomhedstegnebogen føre til nye forretningsmuligheder for tillidstjenesteudbydere.

Rumoperationer er afgørende for vores integrerede økonomi, herunder innovative tjenester såsom miljø- og klimaovervågning. For at fastlægge en EU-ramme for regulering af europæiske rumoperatørers adfærd og skabe et stabilt, forudsigeligt og konkurrencedygtigt erhvervsklima har vi til hensigt at fremsætte forslag til en **retsakt om rumsektoren**. Den skal

også behandle det voksende problem med rumaffald og rumaktiviteternes indvirkning på miljøet. Vi vil også tage skridt til at blive bedre til at høste fordelene ved rumøkonomien.

3.2. En ny tid for europæisk forsvar og sikkerhed

De seneste geopolitiske begivenheder understreger endnu en gang, at vi skal værne om europæisk sikkerhed for at sikre fred, stabilitet og velstand i vores økonomi og samfund. Det er derfor **nødvendigt hurtigst muligt at styrke Europas krise- og forsvarsberedskab**, eftersom EU og dets medlemsstater står over for flerdimensionelle, komplekse og grænseoverskridende trusler og kriser. Ruslands angrebskrig mod Ukraine udgør en eksistentiel trussel mod europæisk sikkerhed, og vores støtte til Ukraine skal fortsætte med uformindsket styrke. Europa skal have midlerne til at forsvare og beskytte sig selv og afskrække potentielle modstandere – vi må ikke løbe den risiko at være uforberedte eller alt for afhængige af andre. Vi er nødt til at **opbygge en ægte EU-forsvarsunion** med en konkurrencedygtig forsvarsindustri. Europa er nødt til at investere mere, investere bedre, investere sammen og investere europæisk. Vi vil **arbejde tæt sammen med NATO** og andre tætte partnere og fremme investeringerne med henblik på at styrke vores forsvarsindustrielle base og infrastruktur med dobbelt anvendelse. Sammen med den højtstående repræsentant vil vi præsentere en **hvidbog om fremtiden for det europæiske forsvar** for at iværksætte en bred høring om etablering af en EU-ramme for forsvarsinvesteringsbehov og kritisk forsvarskapacitet samt finansieringsmuligheder.

Uanset om det drejer sig om sikkerhed og økonomisk stabilitet, klima, teknologi eller folkesundhed, kan vi ikke længere blot nøjes med reagere på kriser, efterhånden som de opstår. Vi skal sætte Europa i stand til bedre at foregribe, forebygge og forberede os på kriser. Efterhånden som der opstår nye globale trusler og usikre situationer, ofte af hybrid karakter, vil **strategien for en beredskabsunion** tjene som grundlag for en stærkere, bedre forberedt og mere modstandsdygtig Union, der bygger på særrapporten fra Sauli Niinistö. En sådan beredskabsunion vil blive suppleret med bestræbelser på at **støtte medicinske modforanstaltninger til imødegåelse af trusler mod folkesundheden** og en **EU-strategi for opbygning af lagre**, der begge har til formål at styrke vores beredskab og indsats over for grænseoverskridende trusler. Med **retsakten om kritiske lægemidler** vil vi mindske afhængigheden af kritiske lægemidler og ingredienser i tilfælde, hvor der kun er få producenter eller lande, der leverer dem.

For at imødegå de stadigt mere komplekse og grænseoverskridende sikkerhedstrusler, som Europa står over for, vil den nye **EU-strategi for indre sikkerhed** indeholde et omfattende sæt foranstaltninger med henblik på at sætte os i stand til at foregribe trusler samt styrke EU's modstandsdygtighed og kapacitet til at forhindre og reagere på nye og eksisterende forbrydelser og trusler. Direktivet om **ulovlig handel med skydevåben** skal fastsætte fælles strafferetlige standarder for ulovlig handel med skydevåben, mens de **nye regler om narkotikaprækursorer** har til formål at gøre disse vanskeligt tilgængelige til ulovlig fremstilling af narkotika og opnå mere effektive kontrolforanstaltninger. For at imødegå de skiftende trusler vil Kommissionen fremsætte yderligere forslag for at øge beskyttelsen af og styrke den fysiske og digitale infrastrukturens modstandsdygtighed. Ved at bygge videre på

vores **handlingsplan for cybersikkerhed for hospitaler og sundhedstjenesteydere** agter vi at bidrage til kapaciteten til at forebygge cybersikkerhedshændelser på dette ekstremt følsomme område. Vi vil også træffe foranstaltninger til bedre at beskytte vores **undersøiske infrastruktur**, navnlig **telekommunikationskabler**, der er en væsentlig del af vores kritiske digitale infrastruktur og i stigende grad er udsat for hybride trusler.

Ud over den rolle, den spiller med hensyn til at fremme mobilitet, har EU's visumpolitik også en betydelig geopolitisk løftestangseffekt. Vi vil derfor inden for rammerne af vores visumpolitik arbejde på at fremme EU's interesser i et stadig mere komplekst globalt miljø.

Vi vil intensivere bestræbelserne på at gennemføre **pagten om migration og asyl**. Dette kræver en koordineret og effektiv indsats for at sikre en konsekvent og retfærdig tilgang, der garanterer sikkerheden ved EU's grænser og hurtigere asyl- og tilbagesendelsesprocedurer, samtidig med at de grundlæggende årsager til migration tackles, og de grundlæggende rettigheder beskyttes. Dette vil også kræve et tæt og kontinuerligt samarbejde gennem omfattende partnerskaber med vores naboer mod øst og syd for at bistå med at forhindre ulovlig migration. I den forbindelse skal vores første femårige **europæiske migrations- og asylstrategi** fastlægge en strategisk og fremadskuende ramme for det fortsatte arbejde inden for rammerne af pagten, der bygger på EU-medlemsstaternes omfattende nationale migrations- og asylstrategier. Samtidig er vi nødt til at bekæmpe migrantsmuglernetværk og dermed også forhindre yderligere tab af menneskeliv. Vi har i tillæg til samarbejdet med vores tredjelandspartnere om at styrke tilbagetagelsen desuden brug for mere robuste og effektive procedurer for tilbagesendelse af personer, der ikke har ret til lovligt ophold i EU. Som supplement til pagten vil vi foreslå en **ny fælles tilgang til tilbagesendelser**, som vil blive ledsaget af en ny lovgivningsgramme, der skal fremskynde og forenkle tilbagesendelsesprocessen og gå hånd i hånd med samarbejdet med vores tredjelandspartnere om at styrke tilbagetagelsen. Den nye tilgang skal også udnytte digitaliseringens potentiale fuldt ud.

3.3. Støtte til mennesker – styrkelse af vores samfund og vores sociale model

Europas unikke **sociale model**, som vi kan være meget stolte af, udgør både en samfundsmæssig hjørnesteen og en konkurrencefordel. Den er imidlertid blevet udfordret af de seneste kriser, der har haft konsekvenser i form af højere leveomkostninger og boligudgifter og uligheder. Dette forværres yderligere af de hurtige teknologiske forandringer, de demografiske ændringer og de igangværende sektorspecifikke omstillinger. Det vil derfor være et centralt fokus for denne Kommission at **styrke den sociale retfærdighed**. Ved at værne om vores sociale model og sikre retfærdighed i en økonomi under omstilling kan vi øge velstanden og udnytte de muligheder, der følger med den grønne og den digitale omstilling.

Siden 2017 har principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder været retningsgivende for bestræbelserne på at håndtere de fælles udfordringer med hensyn til beskæftigelse, færdigheder og sociale spørgsmål. Disse principper er blevet omsat til konkrete tiltag i en særlig handlingsplan med overordnede mål for 2030. Det er afgørende at prioritere den fortsatte gennemførelse heraf, og vi vil intensivere vores bestræbelser ved hjælp af **en ny handlingsplan for gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder**.

For at sikre retfærdighed i omstillingen til ren energi samt i den digitale og den sociale omstilling vil vi sammen med europæiske fagforeninger og arbejdsgivere indgå en ny pagt for den sociale dialog – som besluttet på topmødet mellem arbejdsmarkedets parter i Val Duchesse og i overensstemmelse med trepartserklæringen om en blomstrende europæisk social dialog. Samtidig vil vi fortsætte med at høre arbejdsmarkedets parter om alle spørgsmål, der er relevante for dem. Denne Kommission er desuden fast besluttet på yderligere at styrke unges deltagelse og sikre, at ungdomsperspektivet indgår i den politiske beslutningsproces. Gennem en række ungdomspolitiske dialoger og andre initiativer vil unge menneskers synspunkter indgå i udformningen af EU's politikker.

For at få mest muligt ud af Europas kulturelle og kreative industrier – som er blandt de mest dynamiske og konkurrencedygtige sektorer i vores økonomi – vil vi udarbejde en ramme for udnyttelse af vores kulturs og kulturarvs mange dimensioner.

I en verden i forandring skal vi sikre, at alle arbejdstagere har den uddannelse, de har brug for. **Færdighedsunionen** vil afhjælpe manglen på færdigheder og arbejdskraft og sikre, at vores virksomheder har adgang til den kvalificerede arbejdsstyrke, der er nødvendig for, at de kan øge deres produktivitet og konkurrenceevne. Den vil også sikre, at vores uddannelsessystemer har de rette redskaber til at ruste alle generationer af europæere til en fremtid i hastig forandring gennem inkluderende uddannelse og livslang læring af høj kvalitet. Samtidig vil vi arbejde på at sikre **kvalitetsjob** med anstændige arbejdsvilkår, høje standarder for sundhed og sikkerhed samt kollektive overenskomstforhandlinger.

Forbrugerne spiller en central rolle i vores sociale markedsökonomi og bidrager til bæredygtig vækst og et mere konkurrencedygtigt indre marked. Den seneste banebrydende lovgivning såsom forordningen om digitale tjenester og forordningen om digitale markeder har haft en positiv indvirkning på forbrugerbeskyttelsen. Vi er imidlertid nødt til fortsat at gøre en indsats for at afhjælpe mangler, beskytte sårbare forbrugere og sikre håndhævelsen. Den **nye forbrugerdaysorden 2025-2030** vil omfatte en ny **handlingsplan for forbrugerne i det indre marked** med en afbalanceret tilgang, der beskytter forbrugerne uden at overbebyrde virksomhederne med bureaukrati.

3.4. Opretholdelse af vores livskvalitet: Fødevarsikkerhed, vand og natur

Europa har brug for en sikker og økonomisk overkommelig forsyning af lokale fødevarer af høj kvalitet, der produceres på en socialt og miljømæssigt bæredygtig måde, giver landbrugerne en rimelig og tilstrækkelig indkomst, sikrer det europæiske landbrugs konkurrenceevne på lang sigt og respekterer og beskytter vores naturlige miljø.

Med udgangspunkt i resultatet af den strategiske dialog om fremtiden for EU's landbrug er det hensigten, at en **vision for landbrug og fødevarer** skal sikre en stabil ramme for landbrugerne og skitsere en køreplan for centrale strategiske forslag. Visionen skal også skabe et langsigtet perspektiv for virksomheder, herunder landbrugere, fiskere, SMV'er og andre aktører i fødevarekæden.

Havene spiller en vigtig rolle for Europas velstand, bæredygtighed og sikkerhed, blandt andet fordi de har en enestående evne til at regulere klimaet, da de udgør jordklodens største kulstofdræn. Det er afgørende både for situationen i dag og for de kommende generationer, at vi gør en indsats for at beskytte havene. **Havpagten** skal fungere som en fælles referenceramme for alle havrelaterede politikker og fastlægge en samlet tilgang til alle aspekter vedrørende havene.

En af de største udfordringer, vi står over for som følge af konsekvenserne af klimaændringer, er at sikre bæredygtig vandforvaltning. Oversvømmelser og tørke er ved at blive normen, hvilket de tragiske begivenheder, der har påvirket Europa i de seneste år, er et bevis på. Med hensyn til **vandresiliens** vil vi anlægge en kilde-til-hav-tilgang og tage hensyn til de vidt forskellige udfordringer i vores regioner og sektorer for at sikre, at vandkilderne forvaltes korrekt, at knaphed og forurening afhjælpes, og at vores vandindustris konkurrenceevne øges.

3.5. Beskyttelse af vores demokrati og opretholdelse af vores værdier

Demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder er fundamentet for Den Europæiske Union. Dette kan dog ikke tages for givet i nutidens opsplittede og polariserede verden. Det er vores fælles ansvar løbende at **forsvare, beskytte og fremme vores kerneværdier**. Derfor vil Kommissionen intensivere sit arbejde med at imødegå udfordringerne for vores demokratiske system, værne om retsstatsprincippet i alle medlemsstaterne og opbygge et inkluderende samfund, hvor alle har mulighed for at udnytte deres potentiale fuldt ud. I den forbindelse vil Kommissionen fortsat samarbejde med medlemsstaterne om efterlevelsen af retsstatsprincippet og videreudvikle den årlige rapport om overvågning af retsstatsprincippet til også at omfatte aspekter vedrørende det indre marked.

Demokratierne i Den Europæiske Union og resten af verden er under angreb fra stigende ekstremisme, trusler mod journalister, indblanding i valg, spredning af manipulerende information og forskellige former for hybride trusler. Dette forstærkes yderligere af digitaliseringen, der gør det muligt at sprede misinformation med en hidtil uset hastighed. Hensigten med **demokratiskjoldet** er at afhjælpe de skiftende trusler mod vores demokrati og valgprocesser. Civilsamfundsorganisationer spiller en vigtig rolle med hensyn til at beskytte vores demokratiske systemer og institutioner, og denne Kommission vil øge sine bestræbelser på at **støtte, beskytte og styrke civilsamfundet**.

Europa har gjort historiske fremskridt med hensyn til ligestilling mellem kønnene, lige fra løngennemsigtighed og kønsbalance i selskabsbestyrelser til balance mellem arbejdsliv og privatliv samt passende mindstelønninger. Der skal dog mere til. Med en **køreplan for kvinders rettigheder** forud for kvindernes internationale kampdag 2025 vil vi udtrykke vores fortsatte engagement ved at fastsætte rettigheder og principper.

Forskelsbehandling på grund af køn, handicap, seksuel orientering eller etnisk oprindelse hører ingen steder hjemme i vores samfund, men for mange mennesker i Europa er det en daglig realitet. Vi vil indarbejde ligestilling i alle politikker og fremlægge nye strategier for **LGBTIQ-personer og bekæmpelse af racisme**.

3.6. Et globalt Europa: Vi skal udnytte vores indflydelse og partnerskaber

I en verden, hvor den regelbaserede internationale orden i stigende grad er under pres, er **EU nødt til at handle mere beslutsomt i forfølgelsen af sine strategiske interesser**. I den forbindelse skal vi forsvare vores handel og økonomiske åbenhed, hvilket er afgørende for den europæiske velstand, og sørge for, at EU kan tilbyde omfattende løsninger på det digitale område. Vores vigtigste prioritet vil være at stå sammen med Ukraine, så længe det er nødvendigt, og at arbejde for landets frihed i lyset af Ruslands angrebskrig. Dette kan vi først og fremmest gøre ved at holde kursen hen imod en stabil og sikker fremtid for Ukraine som en del af et udvidet EU.

Fremtiden for Mellemøsten og Nordafrika er i øjeblikket ved at blive skrevet om. EU skal bidrage til denne proces og er fortsat fast besluttet på at arbejde hen imod retfærdig, omfattende og varig fred i **Mellemøsten** på grundlag af tostatsløsningen. Det vil vi fortsat arbejde på. EU skal også styrke sit samarbejde med Libanon, Jordan, Irak og Egypten og vedrørende Det Røde Hav og bygge videre på de fremskridt, der allerede er gjort gennem det strategiske partnerskab mellem EU og Golfstaterne. Vi skal opbygge et nyt partnerskab med Syrien og vurdere strategien for Iran på ny.

Pagten for Middelhavsområdet vil sigte mod at styrke samarbejdet i regionen og fremme partnerskaber, der er gensidigt fordelagtige for landene på begge sider af Middelhavet. Pagten vil derfor være menneskecentreret og fokusere på bæredygtige investeringer, økonomisk stabilitet, jobskabelse, energi, bæredygtig ressourceforvaltning, konnektivitet, sikkerhed og migration samt mobilitet på grundlag af fælles interesser og værdier.

Der er ligeledes behov for en ny strategisk tilgang til **Sortehavet** med henblik på at øge stabiliteten og modstandsdygtigheden.

Da Indien er en vigtig partner i Asien, vil vi samarbejde med landet om en ny **strategisk dagsorden for EU og Indien**. Efter kommissærkollegiets besøg i Indien i begyndelsen af sin mandatperiode vil denne nye dagsorden danne rammen for en samlet tilgang til at finde frem til områder af fælles strategisk interesse og de initiativer, der vil bidrage til at sikre disse interesser, i overensstemmelse med fælles prioriteter.

Ved at bringe Global Gateway fra opstartsfasen til opskalering gennem mobilisering af privat finansiering til bæredygtige investeringer i partnerlande sigter vi mod at styrke vores strategiske investeringskapacitet i partnerlande, navnlig ved at udpege specifikke politiske foranstaltninger, der kan anvendes på EU-plan til at fjerne hindringerne for bæredygtig finansiering i lav- og mellemindkomstlande. Derudover vil vi i en bredere politisk sammenhæng vurdere, hvordan vi inden for de nuværende budgetrammer bedst kan yde bistand til skrøbelige lande og i skrøbelige situationer ved at tilpasse politikker og mobilisere alle relevante eksisterende instrumenter.

3.7. Opnå resultater sammen og forberede vores Union på fremtiden

De seneste fem år har Unionen indledt en ambitiøs omstilling og samtidig overvundet de kriser, som vores generation står over for, lige fra covid-19-pandemien til Ruslands

angrebskrig mod Ukraine og de deraf følgende økonomiske konsekvenser. EU har vedtaget banebrydende lovgivning for at gøre fremskridt med den dobbelte omstilling og styrke vores modstandsdygtighed. Det er nu vigtigt at prioritere gennemførelsen og sikre, at Unionen er klar til fremtiden, både finansielt og institutionelt, på grundlag af et styrket forhold til EU-institutionerne.

Kommissionen vil fremlægge et nyt **langsigtet EU-budget** (den flerårige finansielle ramme). Det vil være bedre tilpasset EU's prioriteter og mål og vil være rettet mod de områder, hvor der er størst behov for en EU-indsats på en fleksibel måde. Det vil fungere på en enklere måde, være mere virkningsfuldt og indebære bedre udnyttelse af vores budget til at mobilisere yderligere national, privat og institutionel finansiering.

Nu ca. 21 år efter den største udvidelsesbølge og med visionen om at styrke vores Union gennem en meritbaseret tiltrædelsesproces skal vi sikre, at vi er klar til en større Union. Takket være erfaringerne fra tidligere udvidelser er EU nu bedre forberedt på at sikre, at udvidelsen bliver en katalysator for fremskridt, og at EU bliver stærkere, efterhånden som det udvides. I **gennemgangen af politikker forud for udvidelsen** vil vi yderligere vurdere konsekvenserne og virkningerne af udvidelsen for alle EU-politikker, afdække politiske mangler, præcisere foranstaltninger til at vende udfordringer til muligheder og undersøge mulighederne for at forbedre EU's forvaltning og evne til at handle hurtigt. Dette vil sikre, at vores politikker fortsat kan levere effektive resultater i en større Union.

Denne Kommission vil **styrke sit forhold til Parlamentet og Rådet** og sikre gennemsigtighed, ansvarlighed og bedre kommunikations- og informationsstrømme. Alle kommissærerne vil være til stede i Europa-Parlamentet, og de vil samarbejde med medlemsstaterne og deltage i de relevante rådssammensætninger. I samarbejde med Parlamentet vil vi hurtigt revidere vores rammeaftale, samtidig med at vi styrker samarbejdet om beslutninger, der vedtages af Parlamentet, og som opfordrer til lovgivningsforslag på grundlag af artikel 225 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og vi vil under ekstraordinære omstændigheder og i nødsituationer behørigt begrunde anvendelsen af nævnte traktats artikel 122.

4. Gennemgang af forslag, som Europa-Parlamentet og Rådet endnu ikke er nået til enighed om

Kommissionen har nøje gennemgået alle forslag, der ved begyndelsen af dens mandatperiode endnu ikke var vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet, og har foretaget en **vurdering af, om de bør opretholdes, ændres eller trækkes tilbage** i lyset af de politiske prioriteter, der er fastsat for den nye mandatperiode, og deres udsigter til at blive vedtaget i den nærmeste fremtid. I den forbindelse har Kommissionen taget nøje hensyn til Europa-Parlamentets og Rådets synspunkter.

Efter denne vurdering agter Kommissionen at trække 37 endnu ikke vedtagne forslag tilbage, som er opført i bilag IV sammen med en redegørelse for årsagerne til tilbagetrækningen. Dette giver Europa-Parlamentet og Rådet mulighed for at tilkendegive deres synspunkter, inden Kommissionen træffer afgørelse om, hvorvidt den vil trække de pågældende forslag tilbage.

De resterende endnu ikke vedtagne forslag er opført i bilag III.

5. Konklusion

Denne Kommissions mandatperiode indledes i en tid med store globale omvæltninger. Men det er også en tid med gode muligheder for at forme fremtidens Europa. Med dette arbejdsprogram tager vi fat på at **opfylde de ambitiøse politiske mål og prioriteter**, vi har fastsat for mandatperioden. Det omfatter centrale strategier, handlingsplaner og lovgivningsinitiativer, der vil udgøre **byggestenene for det videre arbejde** i denne mandatperiode for at opfylde vores ambition om at opbygge et stærkt, sikkert og velstående Europa.

De initiativer, vi fremsætter forslag til, vil sammen med den nødvendige **beslutsomhed og enhed** hjælpe os med at håndtere de udfordringer, vi står over for. Vores Union har igen og igen vist, hvad vi kan opnå, når vi handler i fællesskab. Kommissionen vil arbejde tæt sammen med EU-institutionerne, de nationale og regionale regeringer, den private sektor, arbejdsmarkedets parter, borgerne og civilsamfundet. Ved at arbejde sammen vil vi styrke vores Union og sikre, at den handler der, hvor den giver merværdi, og at den imødekommer de europæiske borgeres, virksomheders og interessenters ønsker.